

*Dagbladet 12/1-96*

# Glimt fra Israel

109349

## Kom til Norge for å ta farvel med sin far

**Professor Jack Cohen, er jøde og etterkommer av Aron (Mose' bror), kom til Norge for å ta avskjed med sin far som døde for 50 år siden. Utenfor norskekysten fungerte professoren som prest i kraft av sitt navn og sa jødiske bønner over de døde.**

I fjor var det 50 år siden den tyske lastebåten «M/S Thekla» eksploderte ved Florø. Båten skulle dumpe ammunisjon etterlatt av tyskerne, og oppdraget innebar en stor risiko. Om bord var det 12 nordmenn, seks tyskere og den engelske kommandanten David Cohen, Jack Cohens far. Båten kom aldri tilbake, og de pårørende etter ulykken fikk aldri direkte beskjed fra myndighetene om det som var skjedd. Det ble ikke gitt de avdøde en verdig gravferd, og fortsatt er ikke alle omstendighetene omkring ulykken kjent.

De pårørende fikk i høst endelig etter 50 år ta farvel med sine kjære. I høytiden, som foregikk midt ute på sjøen på innleid fartøy, deltok soknepresten i Hornindal, Øystein Frivold, den katolske pater Patrick Schlosser, og den engelsk-jødiske professoren Jack Cohen. I kraft av sitt etternavn kunne han delta som prest.

### Etterkommer av Aron

Er man jøde, og har etternavnet Cohen, betyr det svært ofte at personen er direkte etterkommer fra levittene, som var en av de tolv stammene. Det var levittene som hadde ansvaret for prestetjenesten. Cohen kan fortelle at han til tider trer inn for rabbineren i den lokale synagogen, for å lese fra skriftene. Han sier at han vanligvis er stolt over sitt etternavn, men at det også er omstendigheter hvor han føler det ubekvemmelig å ha et slikt navn.

-Jeg er sikker på at det ikke er falskt. Min familie har bodd i England i 300 år, og man kan lese i synagogeboekene at navnet mitt er korrekt. Jødene har gjennom alle generasjoner vært svært nøye med slike ting, sier Cohen. Han forteller at han kom til Norge for å si farvel til sin far, noe som var godt for ham:

-Det var viktig for meg å si bønner over de døde (kaddish). Min mor har alltid vært bekymret over at min far aldri ble funnet, og jeg ble selv også i en kort periode deprimert på grunn av det. Jeg fant ut at årsaken var at jeg da var eldre enn min far rakk å bli, sier Cohen. Han er nå biolog og forskningsprofessor ved et matematisk forskningsprogram ved det engelske universitetet i Warwick, og har siden november virket som stipendiat ved det anerkjente Weizman-instituttet i Israel. Han ser ikke bort fra at han etter dette kan tenke seg å flytte til Israel, hvor hans mor har bodd siden 1975.

### Etterforskning

I etterkant av ulykken, som skjedde 1. september 1945, ble få og til dels feilaktige opplysninger offentliggjort. I Norge er det i de senere år gjort privat etterforskning omkring hendelsen, og dette har fått frem opplysninger som tyder på at myndighetene har gjort grove feil og overtramp overfor den nå avdøde besetningen på «M/S Thekla» og deres pårørende. Dette forteller lege og venn av Cohen, Inger-Cecilie Stridsklev fra Skien.

Cohen er likevel glad og takknemlig for å ha kunnet delta i denne minnehøytiden, hvor også assisterende attaché ved den tyske ambassaden, Günter Wolfgang, deltok. Minnehøytiden foregikk på tre språk; norsk, tysk og hebraisk. På innleid båt fulgte man i «M/S Theklas» fotspor, og fikk på denne måten foretatt et verdig farvel med 19 personer som på en trist måte fikk ende sine liv på sjøen etter at krigen var slutt.

**Av Hemund Haaland**

**Den engelsk-jødiske professoren Jack Cohen kom til Norge for å ta farvel med sin far.**

FOTO: HEMUND HAALAND

